

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola Praha 4, Ladislava Coňka 40

Adresa:

Ladislava Coňka 40, 142 00 Praha 4 - Písnice

Identifikátor školy: 600 037 258

Zřizovatel: Městská část Praha-Libuš, Libušská 35, 142 00 Praha 4

Školský úřad Praha 4, Na Strži 35a, Praha 4 - Krč

Termín konání orientační inspekce: 17. - 19. dubna 2000

Čj.	010 654/00-2401
Signatura	oa4bt101

Hodnocení kvality vzdělávání na 1. stupni

Škola má pět tříd prvního stupně s 94 žáky. Výuka v 1. – 3. ročníku probíhá podle vzdělávacího programu č.j. 16 847/96-2 Základní škola. Ve 4. a 5. ročníku škola deklaruje výuku podle vzdělávacího programu č.j. 12 035/97-20 Obecná škola, ale učitelky si vybírají to učivo z osnov obou vzdělávacích programů, které vyhovuje aktuálně používaným učebnicím. Týdenní časová dotace ve 4. ročníku neodpovídá učebnímu plánu Obecné školy, nýbrž Základní škole. Zavedení předmětu praktické činnosti ve 4. a 5. ročníku není v souladu s osnovami Obecné školy. Učitelky vypracovaly tematické plány, které v některých případech nerespektují osnovy přijatých vzdělávacích programů. V předmětu matematika je výuka tematického celku násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 ve 2. a 3. ročníku v rozporu s osnovami. Důsledkem jen formálního plánování v hudební výchově v pátém ročníku je nepřiměřeně dlouhé probírání muzikálů, které jde na úkor aktivních činností žáků. Při výuce německého jazyka jsou spojeni žáci 4. a 5. ročníku. V 5. ročníku není v tomto předmětu zajištěna návaznost, protože žáci převážně opakují učivo 4. ročníku. Takovéto plánování výuky s sebou nese náhodnou tematizaci, opomíjení mezipředmětových souvislostí a obsahovou duplicitu. Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, doporučené k integraci, nejsou vypracovány individuální vzdělávací plány. Individuální pomoc jim podle vlastního uvážení poskytují třídní učitelky, nejčastěji formou doučování.

Škola nabízí žákům nepovinný předmět anglický jazyk ve 3. ročníku a několik kroužků.

Na výuce se podílí 8 učitelů včetně ředitelky školy a externistů. Z pěti třídních učitelek jsou tři s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň základní školy. Výuka probíhá ve třídách s tradičně uspořádaným nábytkem a s běžnou estetickou a informační úrovní prostředí. Vybavenost didaktickou technikou a pomůckami je na dobré úrovni. Okrajově jsou používány i další zdroje informací. Škola nemá vlastní tělocvičnu. V době inspekce ještě nebyly škole předány k užívání nově vybudované prostory. Výuka probíhá v klidném prostředí, je však často stereotypní a chybějí v ní prvky aktivní relaxace. V dopoledním bloku není zařazena přestávka s minimální délkou 20 minut, jak vyžaduje vyhláška o základní škole.

Výuka je frontální, struktura hodin vychází z členění učiva v učebnicích a z postupů, které vyhovují především učitelkám. Výklad, řízený rozhovor a práce s učebními texty jsou nejčastější metody, jejichž až mechanické střídání vede k pasivitě žáků a k nízké efektivitě vyučování. Verbalismus učitelek často nahrazuje nedostatek názornosti. Jen malá část výuky je oživena zařazením dalších metod a vytvořením většího prostoru pro uplatnění schopností žáků. Vnitřní diferenciací nebyla zjištěna, a to ani v případě žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Péče o tyto žáky je plně v kompetenci třídních učitelek, kterým však schází odborná průprava a metodické vedení.

Ve většině výuky citelně chybí motivace a propojení učiva s praxí, se zkušenostmi a zájmy dětí. Učitelky sledují práci žáků a pomáhají jim při řešení úkolů, často však i způsobem, kdy za děti samy odpovídají. Hodnocení výkonů žáků je spíše negativní a má demotivující účinek. Při klasifikaci žáků se specifickými vzdělávacími poruchami učení učitelky mnohdy nerespektují možnosti těchto dětí. Jednání některých učitelek je strohé, bez zřetelnějšího projevu srdečnosti, a působí dojmem profesionální rutiny. Děti nejsou vedeny ke vzájemné komunikaci a ke spolupráci.

V metodicky pestřejší a pro děti přitažlivější části vyučování je i oblast motivace na vyšší úrovni (příkladná byla výuka matematiky v 1. ročníku). Zde jsou děti vedeny k sebehodnocení

a ke vzájemnému hodnocení, i když ne plně zvládnutými technikami. Žákům je vytvořen dostatek prostoru k diskusi a k vyjádření vlastních názorů a zážitků. Učitelky jsou vlídné a jejich jednání, přiměřené věku dětí, vytváří atmosféru důvěry a přiměřené tolerance. Tato část výuky nejvíce přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji dětí.

Ve škole jsou na základě výrazných nedostatků v plánování a v průměrných materiálních, personálních a psychohygienických podmínkách uplatňovány základní formy a metody vyučování, které mají často stereotypní, málo efektivní strukturu. V oblasti motivace, hodnocení, interakce a komunikace převažují negativa.

Kvalita vzdělávání je ještě vyhovující.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

S ročním plánem a stanovenými cíli pro letošní školní rok byla ČŠI seznámena pouze v ústní podobě. Ze zápisu zahajovací pedagogické rady je zřejmé, že v obdobné formě byl s plánem seznámen pedagogický sbor. Slovně deklarované záměry ředitelky školy mají podporu učitelů i rodičovské veřejnosti (viz kapitola Další zjištění). Písemně ředitelka zpracovala plán práce metodických sdružení a plán pedagogických rad.

Vedení školy se zaměřuje na nadstandardní výuku cizích jazyků již od 1. ročníku v podobě zájmových kroužků. Ve 3. ročníku je žákům nabídnut nepovinný předmět anglický jazyk. Při výuce nepovinného předmětu není dodržena podmínka vycházející z pokynu MŠMT ČR čj. 143 19/97-20, která říká, že výuka nepovinného předmětu cizí jazyk musí být zajištěna učiteli aprobovanými pro výuku cizího jazyka.

Plánování vzdělávání vychází ze dvou vzdělávacích programů (viz hodnocení kvality vzdělávání), ovšem nerozhodnost při aplikaci se odráží jak ve zpracování tematických plánů, tak přímo ve výuce. Výsledkem plánování ve 4. a 5. ročníku je kompilace obou programů a učebních plánů. Tím se stírají jejich specifika a zmenšuje se jejich přínos pro žáky.

Organizační struktura školy není vytvořena. Výčet povinností a kompetencí jednotlivých učitelů ředitelka stanovila ústně na začátku školního roku.

Ředitelka spolupracuje s metodickým sdružením. To se schází dle plánu, řeší především organizační záležitosti, okrajově se zabývá efektivitou metod a forem pedagogické práce. Zajímavou aktivitou je hodnocení úrovně čtení žáků ve všech ročnících. Učitelé navzájem sledují čtenářské dovednosti dětí a analyzují tuto problematiku.

Další vzdělávání pedagogů probíhá dle nabídky školského úřadu a pedagogického centra.

Informace pro rodiče jsou dostatečné. U vchodu školy je informační vývěska. Třikrát ročně se konají tzv. plenární schůze všech rodičů, kde ředitelka školy podává aktuální informace. Pak následují třídní schůzky rodičů. Další setkání se mohou konat po vzájemné domluvě. Informace pro učitele a žáky jsou předávány neprodleně, denním osobním kontaktem. Každodenní informace učitelé předávají prostřednictvím žákovských knížek, notýsků a zápisníků. Na veřejnosti se škola prezentuje různými aktivitami, např. vánočními besídkami, karnevaly apod.

Výroční zpráva za školní rok 1998-99 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Má spíše popisný charakter, chybí jí kritické zhodnocení předchozí práce.

Ředitelka školy využívá při vedení svých podřízených specifika malé školy. S učitelkami je v neustálém osobním kontaktu a daří se jí vytvářet klidné ovzduší. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou známa, nejsou však písemně stanovena, rovněž tak není vytvořen systém pravidelného hodnocení.

Systém vnitřní kontroly nemá ředitelka písemně zpracovaný. Z kontroly povinné dokumentace třídních učitelů vyplývají jen nepatrné nedostatky, které byly během inspekce odstraněny.

Na základě předchozí kontroly ČŠI ředitelka ihned zavedla záznamy o nepovinných předmětech.

Hospitační činnost v ZŠ je na přijatelné úrovni, ředitelka provedla v letošním školním roce čtyři hospitace a několik kratších vstupů do hodin. Z jejích hospitačních záznamů není patrné, na co se v hospitovaných hodinách zaměřila, zda přijala nějaká opatření apod. ČŠI respektuje její neustálý kontakt s dětmi i s vyučujícími během každého dne a dobrou znalost práce všech, ale kontrola všech složek výchovně vzdělávacího procesu je zatím nedůsledná.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení základní školy lze rozdělit do dvou nevyrovnaných oblastí. Řízení v oblasti osobního a lidského vkladu ředitelky školy je na kvalitativně vyšší úrovni a potvrzují to i odpovědi rodičů v dotaznících zadaných ČŠI. Dobrý je informační systém a motivování a vedení pracovníků. Úroveň plánování, organizování a kontrolního systému je podprůměrná, a to především v části koncepční i administrativní (t.j. písemné, prokazatelné záznamy vztahující se k řízení školy). Ve vztahu ke sledovaným oblastem vzdělávání je řízení školy ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÉ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byl rodičům žáků zadán dotazník, jehož prostřednictvím 91% oslovených rodičů formulovalo své názory na školu. Hodnocení všech dotazníkem sledovaných ukazatelů se pohybuje výrazně v kladné části stupnice. Rodiče zejména zdůrazňují rodinný typ malé školy pouze s prvním stupněm a dobré vztahy mezi rodiči, dětmi a učiteli. Část rodičů se vyslovila k materiálnímu zázemí školy (zejména ve vztahu k výuce tělesné výchovy), většinou v souvislosti se stavebními úpravami. Několik rodičů se kriticky vyjádřilo ke kvalitě výuky cizích jazyků. Většinový názor rodičů není v souladu se zjištěními inspekce.

Několik rodičů dávalo inspekci do souvislosti s údajným záměrem zřizovatele sloučit školu se ZŠ Meteorologická, s čímž tito rodiče ostře nesouhlasí. Tato záležitost byla v době konání inspekce aktuální a velmi pravděpodobně výrazně ovlivnila postoje rodičů, jednání učitelů i úroveň výuky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční podkladová dokumentace základní školy
- Dotazník pro ředitele před inspekci
- Dotazník pro rodiče

- Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, vztahující se k dílčímu hodnocení činnosti školy
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení čj. 622/99/ZŠ
- Zřizovací listina ze dne 1. 1. 1994
- Výroční zpráva školy za šk. rok 1998/99
- Vnitřní dokumentace vedení školy, metodického sdružení a jednotlivých učitelů
- Výběr žákovských sešitů
- Výběr žákovských knížek
- Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Pozitiva:

- úroveň výuky v prvním ročníku
- malá škola rodinného typu pouze s 1. stupněm

Negativa:

- výrazné nedostatky v oblasti vzdělávání
- výrazné nedostatky v řízení školy
- nerespektování osnov vzdělávacího programu Základní škola v předmětu matematika ve 2. a 3. ročníku
- nedůslednost v respektování zvolených vzdělávacích programů
- nízká úroveň péče o žáky se specifickými poruchami učení.

Škola účelně využívá prostředky přidělené školským úřadem a zřizovatelem k zabezpečení výuky 1. stupně.

Na základě dílčích zjištění je škola hodnocena jako ještě vyhovující.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Marie Poesová

.....

Člen týmu

Mgr. Zdeněk Bělecký

.....

V Praze dne 28. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ..4. 5. 2000

Razítko

Mgr. Blanka Rachotová

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha 4	29. května 2000	010 807/00-2401
Zřizovatel: MČ Praha 4 - Libuš	29. května 2000	010 808/00-2401

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
